

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и проверу квалитета у високом
образовању
Комисија за акредитацију и проверу
квалитета

Број 612-00-00203/4/2020-03

Датум 21.04.2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 11.03.2021. године, донела је

О Д Л У К У
о акредитацији студијског програма
докторских академских студија
Архитектура

Утврђује се да **Универзитет у Нишу – Грађевинско – архитектонски факултет у Нишу** са седиштем у улици Александра Медведева бр. 14, 18000 Ниш, ПИБ: 100666542, Матични број: 07174721, испуњава прописане стандарде за акредитацију **студијског програма докторских академских студија – Архитектура** и то у оквиру образовно-научног поља техничко-технолошког и научне области Архитектура, за упис **5 (пет)** студената у седишту Установе, на српском језику.

Установа се обавезује да у року од 2 године обавести Комисију за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању о унапређењу квалитета у складу са препорукама наведеним у образложењу ове одлуке.

На основу ове одлуке се издаје уверење о акредитацији студијског програма.

Образложење

Високошколска установа **Универзитет у Нишу – Грађевинско – архитектонски факултет у Нишу** са седиштем у улици Александра Медведева бр. 14, 18000 Ниш, је дана 20.07.2020. године поднела захтев за акредитацију студијског програма **докторских академских студија – Архитектура** под бројем 612-00-00203/2020-03.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

На основу чл. 8. и 9. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, Комисија за акредитацију и проверу квалитета, образовала је поткомисију ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију. На предлог поткомисије за техничко-технолошко поље, КАПК је усвојила предлог рецензентске комисије 10.09.2020. године, а директор Националног акредитационог тела је именовано рецензентску комисију дана 14.09.2020. године.

Рецензентска комисија је посетила установу 12.11.2020. године.

Извештај рецензентске комисије о извршеној анализи достављене документације са оценом, Извештај поткомисије и предлог одлуке, достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 11.03.2021. године, утврдила је да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних Стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама.

- Захтев за акредитацију и Уводна табела садрже све тражене податке.
- **Грађевинско-архитектонски факултет, Универзитета у Нишу** је акредитована високошколска установа.
- Образовно-научно поље: **Техничко-технолошке науке**, област: **Архитектура**.
- Студијски програм докторских академских студија **Архитектура** се поново акредитује.
- Студијски програм докторских академских студија има повезане студијске програме првог и другог нивоа.
- Студијски програм има **180** ЕСПБ бодова. Укупно трајање студија је **3 године (6 семестра)**.
- Планиран је упис **5 (пет) студената** у седишту установе.
- Након завршених студија стиче се академски назив **Доктор наука - Архитектура**.
- Студијски програм се изводи **на српском језику**.

Посебан стандард: Компетентност високошколске установе за реализацију докторских студија

Високошколска установа је акредитована за обављање научноистраживачке делатности у области техничко – технолошких наука – архитектура и грађевинско инжењерство, одлуком Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије од 03.03.2020. године.

Дат је План научноистраживачког рада ВШУ за акредитациони период.

Факултет је учествовао на бројним пројектима Министарства за науку и технолошки развој РС, на пројектима ТЕМПУС, пројектима ВУС, ФП7 као и програмима билатералне сарадње са Грчком и Италијом.

Најзначајнији резултати у претходној школској години су: 2М12, 5М14, 3М21, 1М21а, 12М22, 17М23, 29М24, 3М84, 7М85, 1М92, 16М105, 4 СУА 1.5 (Табела П.5). Тренутно се на факултету реализује 22 пројеката од којих је 21 пројекат који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја (12 ТР, 4 ОИ, 5 ИИИ) и један

међународни Erasmus+, са активним учешћем 76 наставника и сарадника. Факултет има двадесетједног (21) наставника који су били ментори у изради докторских дисертација.

Факултет сарађује са 30 установа у земљи и свету преко заједничких учешћа на научним пројектима (14), разменом предавача (13 - SWARM) и стурчном сарадњом (3).

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 1: Структура студијског програма

Студијски програм траје три године тј. 6 семестара. Структура студијског програма је у потпуности усаглашена са стандардима квалитета. Укупан број ЕСПБ износи 180.

У структури студијског програма има три обавезна предмета и девет изборних. Фактор изборности износи 52,78% односно 97 ЕСПБ од укупно 180.

Посебан акценат докторских студија односи се на обучавање и осамостаљивање студената за што брже укључивање у научно-истраживачки рад (Методологија научноистраживачког рада, прва година, 10 ЕСПБ) Укупан број бодова који се односи на израду докторске дисертације износи 60 ЕСПБ. Остале обавезе које укључују писање и одбрану семинарских радова носе укупно 120 ЕСПБ.

Докторске студије уписује 5 студената по години. Овај студијски програм нема модуле. Неопходни услови за упис и начин рангирања кандидата регулисани су *Правилником о докторским студијама*, и општим актима факултета и универзитета.

На основу спроведених бројних истраживања кроз интерне и екстерне анкете и анкете студената које су приложене у апликацији, може се констатовати да овај студијски програм испуњава захтеве стандарда квалитета студијског програма. Квалитет студијског програма потврђен је и кроз континуиране студентске анкете у којима су студенти позитивно оценили програм, посебно делове који се односе на одвијање наставе и њен квалитет.

Наставни кадар на докторским студијама чине професори и научни радници изузетно високих научних компетенција, које се огледају и кроз импозантан број научних публикација у врхунским светским часописима и монографијама. Квалитет докторских студија огледа се и кроз интензивну међународну научну сарадњу и бројне националне и међународне пројекте у којима учествују наставници и студенти докторских студија.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 2: Сврха студијског програма

Сврха студијског програма је јасно дефинисана и произилази из садржаја студијског програма. Истакнуто је да је сврха програма да се свршени мастер студенти, који показују склоност ка научном раду, даље усавршавају и оспособе за самостални научно-истраживачки рад кроз стицање како истраживачких тако и пројектантских вештина, разумевање и праћење научне литературе и писање научних радова.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Циљ студијског програма ДАС – Архитектура јесте едукација компетентног истраживача, способног да прати савремена достигнућа у струци и науци, уочава проблеме, примењује адекватне научно-истраживачке методе у решавању проблема, критички разматра и анализира добијене резултате, публикује и саопштава резултате својих истраживања. Циљ овог студијског програма је да студенти постигну научне компетенције и академске вештине из области архитектуре. То, поред осталог, укључује и развој креативних способности разматрања проблема и способност

критичког мишљења, развијање способности за тимски рад и овладавање специфичним практичним вештинама неопходним за развој струке и допринос друштву у целини.

Стандард је у потпуности испуњен.

Компетенције дипломираних студената (Стандард 4)

Студент савладавањем студијског програма стиче следеће компетенције: темељно познавање и разумевање дисциплине којом се бави; способност решавања проблема уз употребу научних метода и поступака; повезивање основних знања из различитих области и њихова примена; способност праћења савремених достигнућа у области архитектуре; способност употребе информационално-комуникационих технологија.

Студенти су оспособљени да конципирају истраживања и пројекте, раде на њиховој разради, координирају рад осталих укључених у процес и организују рад тима. Током школовања студент стиче способност да самостално решава постављене проблеме, ради на могућим решењима као и да формулише и донесе одговарајуће закључке. Свршени студенти докторских студија; ДАС – Архитектура на Грађевинско-архитектонском факултету (ГАФ) Универзитета у Нишу, стичу знања како да економично користе природне ресурсе Републике Србије у складу са принципима одрживог развоја.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 5: Курикулум

Књига предмета је доступна на сајту Факултета. Структура курикулума обухвата распоред предмета по семестрима, фонд часова активне наставе и број ЕСПБ бодова.

Курикулум је конципиран тако да се настава изводи у прва четири семестра кроз 10 предмета (3 обавезна и 3 изборна блока, 3 изборна блока ужег усмерења. 1 избор подручја теме докторске дисертације). Сви изборни предмети носе исти број ЕСПБ бодова (10). У петом семестру је први ниво истраживања из области докторске дисертације са 20 часова СИР-а и 24 ЕСПБ. У шестом семестру је други ниво истраживања из области докторске дисертације са 15 часова СИР-а и 6 ЕСПБ. Израда докторске дисертације је у шестом семестру са 5 часова СИР-а и 30 ЕСПБ. Докторске студије вреде 180 ЕСПБ.

У курикулуму је дефинисан опис сваког предмета студија који садржи назив, ознаку предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, статус предмета, број часова активне наставе, предуслове за похађање предмета, образовни циљ са очекиваним исходима образовања, садржај предмета, методе извођења наставе, препоручену литературу, начин провере знања и оцењивања. Сви предмети су једносеместрални и носе одговарајући број ЕСПБ бодова при чему један бод одговара приближно 30 сати активности студента. Укупан број часова активне наставе на докторским академским студијама Архитектура је $40 \times 15 = 600$ часова у току школске године, тј. 20 часова недељно.

Поступак пријаве, израде и одбране докторске дисертације је одређен општим актом Факултета.

Докторант је на основу садржаја и структуре курикулума, стечених научних сазнања и усвојене научне методе као и захтева за израду докторске дисертације, оспособљен за самосталан научно-истраживачки рад.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 6 : Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Програм докторских академских студија Архитектура представља целовит и свеобухватан програм са високим степеном могућности стицања стручних знања.

Овај програм упоредив је и у значајној мери усклађен са структурама програма других научно-истраживачких институција и то:

□ Architecture –Universita di Milano, <http://www.dottorato.polimi.it/en/phd-programmes/active-phd-programmes/architectural-urban-and-interior-design/>

□ Politecnico di Milano, Doctoral Programs ,
<http://www.ricerca.polimi.it/index.php?id=4972>

□ Architecture –Universita di Bologna, <https://www.unibo.it/en/teaching/phd/2019-2020/architecture>

□ Slovak university of technology in Bratislava, Fakulta Architektury
http://www.fa.stuba.sk/english/foreign-students.html?page_id=1075

□ Die Fakultät für Architektur und Raumplanung_TU Wien
<https://ar.tuwien.ac.at/en/Studies/Doctoral-PhD-programmes>

У погледу структуре самог програма, прва година студија базирана је на општим и научно-истраживачким и методолошким дисциплинама, као и генералним темама и приступима истраживању.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 7: Упис студената

Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу на докторске академске студије Архитектуре уписује одређен број студената на буџетско финансирање. Планирани број студената за упис у прву годину студија је 5 студената, што је у складу са расположивим просторним и кадровским могућностима факултета.

У прву годину докторских академских студија могу се уписати кандидати који су стекли најмање 300 ЕСПБ бодова током претходног школовања, завршене студије архитектуре, односно одговарајући смер или одсек, на сродном факултету или академски степен магистра наука.

Коначна ранг листа кандидата за упис формира се на основу просечне оцене остварене на претходно завршеним студијама и остварених научних резултата, у складу са важећим Правилником и Одлуком о спровођењу уписа на докторске студије Грађевинско-архитектонског факултета. Број ментора који је ангажован на реализацији студијског програма Архитектуре је 19.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Студент савлађује студијски програм полагањем испита, чиме стиче одређени број ЕСПБ бодова, у складу са студијским програмом. Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ЕСПБ бодова који студент остварује када са успехом положи испит. У случају студијског програма Архитектуре докторских академских студија распон ЕСПБ је од 6 до 30. Током наставе се континуирано се прати успешност студената и изражава поенима, а максималан број поена је 100.

Укупан успех студента на предмету се изражава оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Што се тиче уписа у трећу годину студија, услов остварује студент који је до тада остварио најмање 60 ЕСПБ. Завршни део докторских студија је израда и одбрана докторске дисертације, односно самосталног научно-истраживачког рада. Тема докторске дисертације се пријављује током друге године студија и израда исте се

започиње најкасније до почетка четвртог семестра. Дефинисана је процедура везана за реализацију докторске дисертације и оцену њене научне вредности, Правилником о докторским студијама.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 9: Наставно особље

Укупан број наставника ангажованих на докторским студијама је 24 (23 наставника и 1 професор емеритус), а 19 испуњава услове да буду ментори. Обезбеђено је да ментор не може да води више од пет доктораната истовремено. Број наставника одговара потребама студијског програма. Укупан број наставника је довољан да покрије укупан број часова наставе на студијском програму.

За реализацију студијског програма Архитектура обезбеђено је наставно особље са потребним стручним и научним квалификацијама, што се доказује списком радова и еквивалентних резултата и подацима о учешћу на домаћим и међународним научноистраживачким пројектима. Најмање једна половина наставника укључена је у научноистраживачке пројекте.

Компетентност наставника утврђена је на основу научних радова објављених у међународним часописима, при чему је најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са СЦИ листе, односно, специфично за ову област, остварен еквивалентан резултат из категорије СУА1; затим, научних радова објављених у домаћим часописима, радова објављених у зборницима са међународних научних скупова, монографија, водећих домаћих научних часописа.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Грађевинско-архитектонски факултет располаже простором од 5500 m². Укупан број студената свих година студија на свим студијским програмима је 1.793, што даје 3,07 m² бруто површине по студенту, што одговара стандарду за одвијање наставе у сменама. Студијски програм ДАС Архитектура је акредитован за укупно 15 студената и реализује се на простору укупне површину од 1.740,69 m², у заједничким просторијама за све студијске програме са укупно 1,362 места. Студентима је на располагању 14 слушаоница/учионица, и 3 полифункционалне сале. Настава се одвија и у две рачунарске лабораторије опремљене са 24 рачунара и одговарајућим софтверима. Техничку опрему чине и скенери, уређаји за визуелизацију и термовизијска мерења.

Студенти могу да користе библиотеку и читаоницу Факултета. Библиотека има фонд од око 270 библиотечких јединица из области релевантних за студијски програм докторских студија, што углавном задовољава потребе студената и наставног особља. Факултет обезбеђује покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним наставним средствима. Студентима и наставницима је доступно претраживање монографских публикација преко претраживача LIBGAF, дипломских и мастер радова преко претраживача DIGAF, докторских дисертација преко претраживача DOKTORGAF.

Као подршка у научно-истраживачком процесу омогућен је приступ КОБСОН бази података, за наставнике уз отварање личних налога, а за студенте преко академске мреже на рачунарима у библиотеци. У читаоници библиотеке је доступна EDUROAM бежична интренет мрежа.

Факултет има потписане споразуме и остварује сарадњу са већим бројем високошколских и научно-истраживачких установа у земљи и иностранству и учествује у неколико међународних пројеката, што пружа додатну могућност унапређења наставе.

Стандард 11: Контрола квалитета

Савет Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу је усвојио Стратегију обезбеђивања квалитета, а Наставно научно веће Факултета је усвојило Правилник о обезбеђењу и унапређењу квалитета. Ови документи су обавезујући за све органе на Факултету: Орган управљања, Орган пословођења, стручне органе, студенте и све запослене. Одговорни за обезбеђење и унапређење квалитета на Факултету су Наставно-научно веће и Декан Факултета.

На Грађевинско-архитектонском факултету организовано је систематско праћење и периодична провера квалитета, што је регулисано Политиком квалитета и Правилником о обезбеђењу и унапређењу квалитета. Факултет обезбеђује квалитет у складу са међународно прихваћеним документима у области високог образовања, Законом о високом образовању, Правилником о стандардима обезбеђења квалитета.

Комисија за праћење квалитета, на основу Статута факултета, је стручно тело са члановима из реда наставника, сарадника, ненаставног особља и студената. Комисија израђује трогодишњи извештај, који усваја Веће факултета, а у коме су садржане спроведене активности и корективне мере за побољшање квалитета наставе, услова рада и свих других процеса на факултету, укључујући и процес самовредновања.

Комисија за самовредновање подноси Извештај о извршеној контроли квалитета и предузетим мерама за унапређење квалитета, посебно наставе, квалитета научног и стручног рада, квалитета наставног особља, квалитета и оцењивања студената, квалитета уџбеника и остале литературе, квалитета управљања устаномом, квалитета простора и опреме, начина финансирања, учешћу студената у систему квалитета и квалитетом докторских студија.

Провера квалитета студијског програма се спроводи редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета и то анкетирањем: студената на крају наставе из датог предмета; свршених студената при додели диплома о квалитету студијског програма; студената приликом овере године студија; студената приликом уписа године студија; наставног и ненаставног особља.

Факултет има изграђене механизме за обезбеђивање квалитета студијских програма у чијој реализацији учествују: Наставно-научно веће, Већа студијских програма и њихови руководиоци, Катедре, Комисија за наставу и Студентски парламент.

Комисију за обезбеђење и унапређење квалитета на Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу коју чине седморо наставника, један сарадник у настави, један референт и двоје студената које именује Студентски парламент Факултета. Ова комисија, најмање једном годишње, информисе Веће факултета о предузетим активностима за унапређење квалитета на Факултету.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 12: Јавност у раду

Грађевинско-архитектонски факултет јавно објављује одбрањене докторске дисертације докторских академских студија Грађевинарство. Електронске верзије одбрањених докторских дисертација, заједно са извештајем комисије за оцену дисертације, подацима о ментору и саставу комисије и подацима о научним радовима кандидата чије је објављивање било предуслов за одбрану, се трајно чувају у дигиталном репозиторијуму и јавно су доступни на званичној веб страници Грађевинско-архитектонског факултета.

Информације о одбрањеним докторским дисертацијама и о менторима који су ангажовани у реализацији студијског програма докторских академских студија грађевинарство су доступне на линку <http://www.gaf.ni.ac.rs/>.

Стандард је у потпуности испуњен.

Препоручује се Грађевинско-архитектонском факултету, Универзитета у Нишу да у циљу подизања нивоа квалитета:

- повећа број рачунара доступних студентима;
- осавремени библиотечке и информатичке ресурсе;
- ради на интензивнијем повезивању студената са привредом (урбанистичке институције и пројектни бирои) кроз заједничке пројекте.

Имајући у виду да је високошколска установа **Универзитет у Нишу – Грађевинско – архитектонски факултет у Нишу** испунила стандарде за акредитацију студијског програма, прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма, одлучено је као у диспозитиву.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Ана Шијачки

